

LUMPEENLEHTI

Mistä löytyvät
kauneimmat
jouluvalot?

**Saven hurmaa:
joulukoristeet
helposti
kotikeittiössä**

Mihin riittää
höyrypuhdistimen
siivousteho?

Lue uusin
asiakas-
lehtemme
tästä!



11

**MISTÄ LÖYTYVÄT
KAUNEIMMAT JOULUVALOT?**

Lähetä kuva omistasi
ja osallistu lahjakortin
arvontaan. Sivu 11.

Kuva: Konstsmide

**AJANKOHTAISTA****OMALUMME-VINKIT, SIVU 15**

Tutustu kätevään palveluusi.

**MIKSI SÄHKÖSOPIMUKSEEN
KANNATTAA VALITA ALKU-
PERÄTAKUU? SIVU 16**

Kun ostat energiaa Lumme
Energian kautta, voit valita
sähkösopimukseen lisäpalve-
luna alkuperätakuun.

**LUMME ENERGIA JA OOMI
YHDISTYVÄT, SIVU 17**

– saat rinnallesi vahvemman
energiakumppanin.

**NÄIN SYNTYY SÄHKÖN
HINTAKATSAUS, SIVU 24**

Salkunhoitajat seuraavat sähkö-
markkinoita päivittäin ja tekevät
sähkön johdannaissuojauksia.

**LUONTORAHASTON TUKI
LISÄSI JÄLLEEN HYVINVOINTIA
ERI PUOLELLA SUOMEA, SIVU 30**

Lumme Energian Luontorahas-
tosta jaettiin tukia paikallisiin
luonnon, ympäristön ja ihmisten
hyvinvointia tukeviin hankkeisiin.

**NOSTAVATKO DATAKESKUKSET
SÄHKÖN HINTOJA? SIVU 34**

Ovatko ne meille uhka vai
mahdollisuus?

KOTONA**SUIHKUSEINÄT KIILTÄVIKSI
ILMAN KEMIKAALEJA, SIVU 8**

Näin höyrypuhdistin puree
kylpyhuoneen kalkkijäämiin.

**YLLÄTÄ ILOISESTI JOULUNAJAN
MOCKTAILEILLA, SIVU 26**

Alkoholittomat juhla juomat so-
pivat kaikille – katso reseptit!

**ENERGIAA
SÄÄSTÄMÄSSÄ****AURINKOPANEELIT JA ÄLYAKKU
TOIVAT KOSKELINIEN SÄHKÖLAS-
KUIHIN HELPOTUSTA, SIVU 20**

”Nyt sähköautokin latautuu
kesällä melkein ilmaiseksi!”

**NÄILLÄ VINKEILLÄ VÄHENNÄT
RUOKAHÄVIKKIÄ, SIVU 28**

Kyselimme asiakkailtamme par-
haita vinkkejä ruokahävikin vä-
hentämiseksi – ja saimme niitä
valtavan määrän. Kiitos kaikille
osallistuneille!

**OVATKO PARHAAT ENERGIAN
SÄÄSTÖVINKIT JO KÄYTÖSSÄSI?
SIVU 32**

Testaa, millainen energiansääs-
täjä olet, ja hyödynnä oikeat
säästökeinot.

10

**USKALTAAKO SÄHKÖLAITTEEN
OSTAA ULKOMAISESTA
VERKKOKAUPASTA? SIVU 10.**

4

**NÄIN SÄÄSTÄT SÄHKÖÄ
RUOANLAITTOSSA, SIVU 4.**

Pienet valinnat kasvattavat
ajan mittaan suuria sääs-
töjä – katso vinkit!

YRITYKSILLE**UUDISTUVA ENERGIA-
TEHOKKUUSDIREKTIIVI TUO
YRITYKSILLE YLLÄTTÄVIÄ
MAHDOLLISUUKSIA, SIVU 22**

Sen tavoitteena on tehostaa
energiankäyttöä ja vähentää
päästöjä.

VAPAALLA**SAVI HURMAA: JOULUKORISTEET
HELPOSTI KOTIKEITTIÖSSÄ, SIVU 12**

Omatekoiset joulukoristeet
syntyvät helposti itsekovettu-
vasta savesta – katso ohje.

HYVÄ KYSYMYS**HYVÄ KYSYMYS, SIVU 6**

Voiko kylpyhuoneen lattialäm-
mityksen säädöllä säästää
sähköä?

Katso
tästä
sähköisen
lehden
lukuohjeet!

Lue myös:
Ajankohtaista
Kestävät &
kätevät
• Anna meille
palautetta



LUMPEENLEHTI

LUMME ENERGIAN
ASIAKASLEHTI
marraskuu • 2025
ISSN 2489-5253

JULKAISIJA

Lumme Energia Oy
PL 40, 50101 Mikkeli

Asiakaspalvelu 24/7

lumme-energia.fi/ota-yhteytta

PÄÄTOIMITTAJA

Jaana Kettunen
Lumme Energia Oy

TUOTANTO

Selekti

Kansikuvassa

Janine Bergström
Lovisavi Oy:stä,
kuvaaja Paula Osenius

Lumme Energia ja Oomi - yhdessä vahvempia sinun eduksesi

Lumme Energia on tänä vuonna ison muutoksen edessä, kun yhdistymme Oomin kanssa. Askel on meille historiallinen ja haluamme, että se näkyy sinulle entistä parempina palveluina. Viemme sinut muutoksen yli asiantuntijan ottein ja lupaamme, että pystymme jatkossa huolehtimaan energia-asioistasi entistä kokonaisvaltaisemmin.

Mutta miksi oikeastaan olemme halunneet yhdistää voimamme Oomin kanssa? Taustalla on ennen kaikkea asiakkaiden arjen näkökulma: energiamarkkina muuttuu nopeasti, hinnat elävät ja sääntely uudistuu. Näissä tilanteissa on tärkeää, että pystymme tarjoamaan sinulle ratkaisuja, jotka ovat selkeitä, ajantasaisia ja toimivia.

Yhdessä Oomin kanssa saamme enemmän kykyä kehittää palveluja, jotka helpottavat arkeasi. Se tarkoittaa sujuvampaa asiakaspalvelua, parempia järjestelmiä ja mahdollisuutta tuoda käyttöösi uusia, hyödyllisiä ratkaisuja. Oomilla ja meillä Lumme Energialla on omat

vahvuutemme, ja yhdistämällä ne voimme rakentaa sinulle entistä toimivamman kokonaisuuden. Kun mietimme asiakkaiden tarpeita aidosti yhdessä, 1+1 on enemmän kuin kaksi.

Sinun näkökulmastasi et ehkä edes heti huomaa muutosta, mutta taustalla vahvistamme palvelujamme, jotta voimme auttaa sinua jatkossa vielä mutkattomammin. Sama tuttu palvelu ja Lumme Energialle ominainen lämpö ja läheisyys säilyvät. Kasvamme isommaksi, mutta emme kasvottomaksi.

Vaikka emme vielä voi kertoa kaikesta tulevasta, tulemme viestimään avoimesti ja hyvissä ajoin kaikesta olennaisesta. Pidämme samalla huolta siitä, että luottamuksesi meitä kohtaan säilyy korkeana, aivan kuten tähänkin asti.

Kiitos, että olet asiakkaamme. Teemme parhaamme rakentaaksemme energiapalveluyhtiön, joka palvelee sinua tulevaisuudessa entistäkin paremmin.

”Kasvamme
isommaksi,
mutta emme
kasvottomaksi.”

Janne Laine
toimitusjohtaja
Lumme Energia



lumme-energia.fi



Facebook
@LummeEnergia



Instagram
@lummeenergia



LinkedIn
@LummeEnergia

Näin säästät sähköä ruoanlaitossa

Teksti: Pirjo Tiihonen
Kuvat: Tulikivi ja Martat

Hyödynnä uunin esi- ja jälkilämpö, ota vedenkeitin ja mikroaaltouuni avuksi kokkaukseen ja käytä kattilassa kantta. Tiesitkö, että takassa voit valmistaa samoja ruokia, kuin uunissakin?

Vanhan valurautalieden ja uunin käyttö vie kotikokkauksessa eniten sähköä. Ota kaikki irti uunin koko kapasiteetista, olipa sinulla perinteinen uuni tai energiatehokkaampi kiertoilmatai höyryuuni.

– Kaikki pata- ja laatikkoruuat, kuten peruna- ja makaronilaatikon voi laittaa uuniin jo esilämmityksen aikana. Uuni vie huomattavasti energiaa lämmityksen aikana, mutta sen ajan voi hyödyntää, vinkkaa Marttojen ruuanlaiton ja kodinhoidon johtava asiantuntija **Niina Silander**.

Kun leivot, säästät sähköä laittamalla uunissa ruokaa samana päivänä. Laita ruoka uuniin heti leivonnaisten jälkeen, ja sammuta uuni hieman ennen määrättyä paistoaikaa. Näin ruoka paistuu jälkilämmössä.

– Leivonnassa esi- ja jälkilämpöä ei voi kuitenkaan hyödyntää, sillä taikina tarvitsee reseptissä mainitut uunin lämpötilat onnistuakseen. Leipoessa energiansäästöä tuovaa kiertoilmaominaisuutta kannattaa hyödyntää. Kiertoilmatoiminnon avulla voit paistaa useassa tasossa ja säätää lämpötilaa 20 astetta matalammalle.

Niina Silander,
ruuanlaiton ja
kodin hoidon johtava
asiantuntija, Martat.



Kokkaa kerralla enemmän

Pienen ruokamäärän kypsytminen vie yhdellä kertaa vähemmän aikaa ja energiaa. Jos kuitenkin kokkaa usein vaikkapa pienen makaronilaatikon, se ei ole pidemmän päälle energiatehokasta. Silander suosittelee valmistamaan kerralla ison ruokamäärän.

- Loppuruuan voi myöhemmin lämmittää mikroaaltouunissa.

- Pastan, perunoiden tai vihannesten keittäminen vanhalla valurautaliedellä kuluttaa paljon sähköä. Energiasyöppöä valurautaliettä kannattaakin käyttää mahdollisimman tehokkaasti. Säästää energiaa, kun keität ensin keitinveden vedenkeitimellä, ja kaadat sen kattilaan. Energiatehokkaan induktiolieden kohdalla vedenkeitin ei kuitenkaan säästä sähköä.

- Valurautalieden voi sammuttaa hieman ennen kun ruoka on kypsytynyt. Liesi varaa itseensä lämpöä ja pysyy yhä kuumana, ruoka kypsyy ja sähköä säästyy. Muista, että tämäkään ei toimi induktioliedessä - se jäähtyy heti, kun se sammutetaan.

Jos ruoka-aineet sallivat, käytä keittämisessä kattilan kantta. Silloin lämpö ei pääse karkaamaan kattilasta. Pilko kasvikset tai

esimerkiksi perunamuusia varten keitetyt perunat. Pienten palojen keittäminen vie vähemmän aikaa ja energiaa.

- Muista, että kasvisten keittämiseen tarvitaan vain pieni vesimäärä, ei koko kattilallista.

Sinkun aamupuuro kypsy mikrossa

Yhden ihmisen aamupuuro valmistuu nopeasti ja sähköä säästään mikroaaltouunissa. Puurohiutaleet ja vesi mitataan mikronkestävälle lautaselle ja lautanen laitetaan muutamaksi minuutiksi mikroon.

- On hyvä välillä tarkastaa, ettei puuro kiehu yli.

Mikroaaltouunissa voi tehdä muitakin ruokia, kuten perunoita. Reseptejä löytää verkosta tai kirjoista.

- Miinuksena mikroruuissa on, ettei niihin saa samanlaista makua ja paistopintaa kuin uunissa tai pannulla kypsennettäessä.

Silanderin mukaan airfryeristä voisi olla eniten hyötyä yhden tai kahden hengen taloudessa laitteen pienen koon takia. Ennen uuden laitteen hankintaa kannattaa kuitenkin harkita huolellisesti, onko laitteelle varmasti käyttöä.

- Pelkästään energiansäästömielessä airfryeriä ei kannata hankkia, sillä menee pitkään ennen

kuin se maksaa hintansa takaisin.

Jos yhden aterian valmistus airfryerillä säästää muutamia senttejä, vie useita vuosia, että laite toisi konkreettisia säästöjä kotitalouteen. Jos laite kuitenkin on jo kotona, sitä kannattaa käyttää.

Sähköuunin tunnin käyttö vie noin 1,5–2 kilowattituntia. Airfryerillä samat ruoat valmistuvat lähes puolta pienemmällä energiankulutuksella mallista riippuen. Mikroaaltouunissa perunat kypsyvät noin kymmenessä minuutissa, joka kuluttaa sähköä 0,12–0,2 kilowattituntia. Liesissä induktioliesi on energiatehokkain vaihtoehto, sillä se säästää 20 prosenttia sähköä keraamiseen lieteen verrattuna ja 40 prosenttia sähköä verrattuna perinteiseen valurautalieteen.

Muutakin takkaruokaa, kuin makkaraa

Takassa voit kypsennää, paistaa ja hauduttaa samoja ruokia kuin sähköuunissa. Hyödynnä takkalämmön eri vaiheet, myös hiillos ja sen jälkeinen lämpö.

Lue lisää ohjeita Marttojen ja Tulikiven oppaasta.



Vastaajana:
asiantuntija
Veli-Matti Virtanen,
Motiva Oy

Voiko kylpyhuoneen lattialämmityksen säädöllä säästää sähköä?

Kuinka paljon sähköinen lattialämmitys sauna-, pesu- ja pukuhuonetiloiissa kuluttaa vuodessa sähköä? Pitääkö lämpö olla aina päällä – ja mitä tapahtuu, jos ei pidä?

Keskkokokoisen kylpyhuoneen jatkuvasti päällä oleva lattialämmitys voi kuluttaa vuodessa jopa 2000 kWh energiaa. Todellinen kulutus riippuu kuitenkin tilan koosta sekä lämpötilan ohjauksesta. Oikeanlaisella käytöllä ja säädöillä kylpyhuoneen lattialämmityksen vuosittainen energiankulutus voidaan parhaimmillaan jopa puolittaa.

Lattialämmityksen kohdalla on tärkeä huomioida, onko kyseessä mukavuuslattialämmitys vai tilan ainoa lämmönlähde. Jos

lattialämmitys on tilan ainut lämmönlähde, sitä ei saa sammuttaa. Mukavuuslattialämmityksen tehtävä on sen sijaan tehdä kylpyhuoneen käyttämisestä mieltäisempää, ja varsinainen lämmitys tapahtuu muilla ratkaisuilla, kuten lämmityspatterilla. Mukavuuslattialämmitys voidaan kytkeä kokonaan pois esimerkiksi poissaolojen ajaksi.

Lattian lämpötilaksi riittää taso, jolla se tuntuu paljaalle jalalle haalealta ja miellyttävältä – sen ei tarvitse olla kuuma. Tilojen käytön ajaksi lämpötilaa voidaan nostaa, jolloin märkätilat kuivuvat nopeammin ja käyttö on mukavampaa. Myös kesällä sopivasti ajoitettu lämmityksen nosto auttaa kuivattamaan tiloja.

Kylpyhuoneen ovi kannattaa pitää kiinni, jotta lämpö ei karkaa asuintiloihin. Samalla on tärkeää varmistaa, että oven siirtoilmareitti on riittävä ilmanvaihdon toiminnan turvaamiseksi.

Asumistarpeeseen sopiva säätö onnistuu parhaiten tarkalla, aikaohjattavalla termostaatilla. Uusimmat termostaatit osaavat huomioida jopa pörssisähkön hintavaihtelut, jolloin lämmitysenergiaa voidaan käyttää mahdollisimman edullisesti.

Jokainen tila on yksilöllinen, joten sopivat asetukset ja lämmitysajat löytyvät kokeilemalla. Säätöjä tehdessä on hyvä huomioida, että kylpyhuoneen mitoitus- ja suosituslämpötila on 22 astetta, minkä alle huoneen lämpötila ei saisi laskea.

Näillä keinoilla säästyy sekä energiaa että rahaa – ja kylpyhuoneen lattia pysyy miellyttävän lämpimänä käytön aikana.

Joulukuusi, joka kestää aikaa

Joulukuusen modernimpi muoto ei roskaa eikä allergisoi. Se sopii pienempäänkin kotiin ja monenlaiseen sisustukseen, ja on helppo nostaa esille jo heti adventtina.

**Pagod-kuusi, 5 kynttilää 67,95 €
(7 kynttilällä 148,30 €) (Noortrade)**



Airfryerien uudet muodot

OBH Nordican uutuudessa monitoimikeitin ja airfryer ovat samassa laitteessa. Terveellistä ruokaa voi valmistaa 14 eri ohjelmalla ja kahdella kypsennystasolla. Laitteen tilavuus on 6 litraa, ja älykäs ajastus huolehtii aikatauluista.

Multicook Actifry monitoimikeitin ja airfryer 319 € (Verkkokauppa)



Kahvia metsänvihreään tyyliin

Tuttu ja luotettava kahvittelukumppani Moccamaster saa nyt vihreän sävyn. Siinä on kaksi erillistä lämpöelementtiä ja täydellinen suodatuslämpötila. Kannullinen kahvia suodattuu kuudessa minuutissa.

Moccamaster Optio 349 € (Power)



Tuotteiden hinnat ja ostopaikat ovat viitteellisiä.
Tiedot ovat lokakuulta 2025.

Paljonko sähköä kuluu pihalla?

Ulkokäyttöön tarkoitettu WiFi-älypistorasia ohjaa sähkölaitteita ja toimii myös sähkömittarina, joka näyttää reaaliajassa siihen kytketyn laitteen sähkönkulutuksen. Laite soveltuu hyvin ladattavan hybridin latauslaitteen, ilmalämpöpumpun, lämmityslaitteiden tai pumppujen toiminnan seurantaan ja hälytyksiin.



Tuya Smart sähkömittari 39,90 € (Omavahti)

Mökillä kaikki hyvin?

Pysykö mökki tarpeeksi lämpimänä, putket sulana ja rakenteet kunnossa? Langattoman lämpö- ja kosteusanturin mittaamaa tietoa voi seurata helposti mobiilisovelluksen avulla. Laitteessa on WiFi-liitäntä, ja se on yhteensopiva Alexan ja Google Assistantin kanssa.

Tuya TH-01 langaton lämpö- ja kosteusanturi 15,89 € (Tuontitukku)

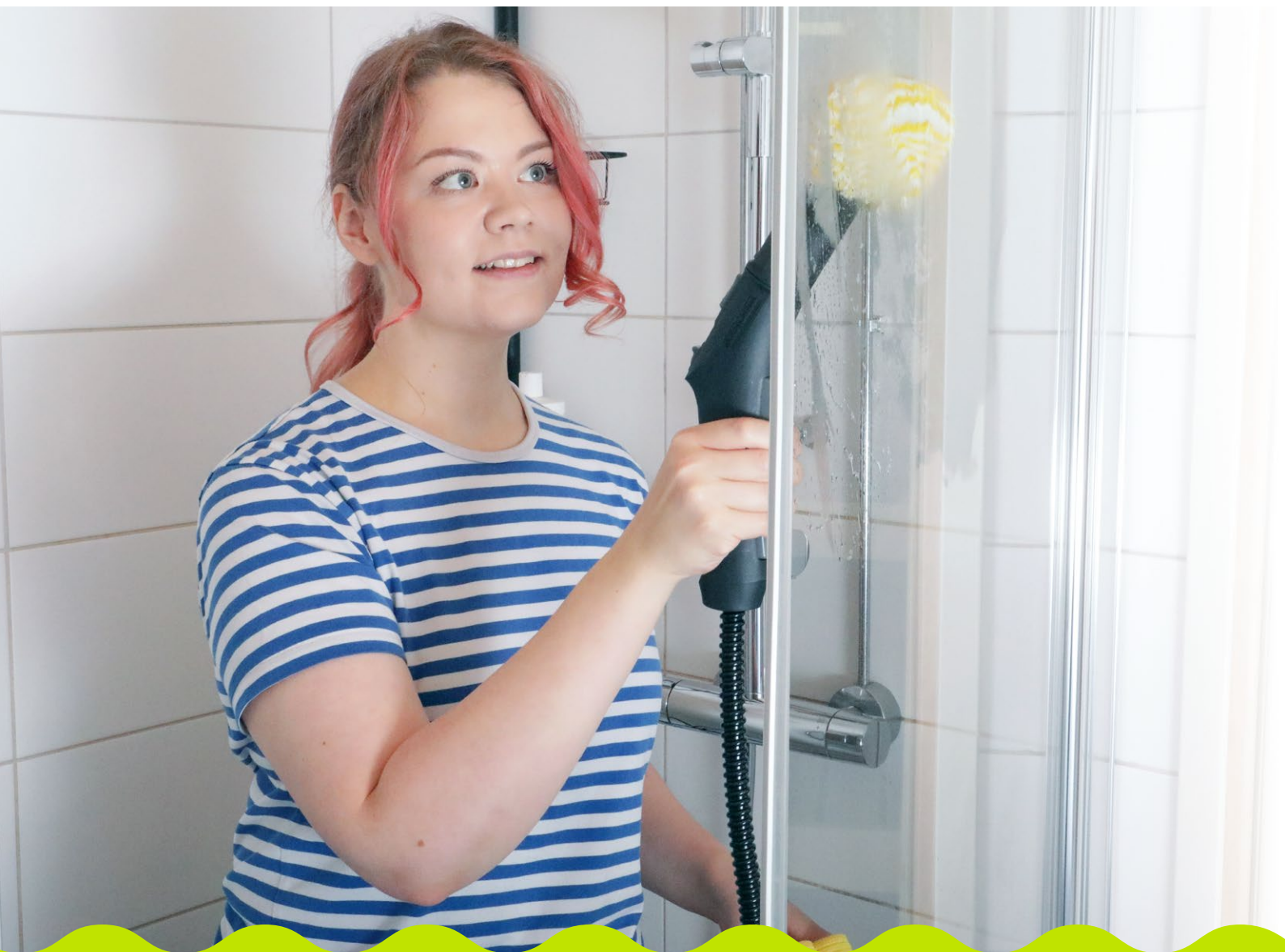


Lasiomenassa on joulun tunnelmaa

Led-valolla varustetussa jouluomenassa on paristot ja ajastin. Omena on kolmea eri kokoa ja kahta eri väriä.

Jouluomena 7,5 cm korkeana 4,99 € (Tokmanni)





Suihkuseinät kiiltäviksi ilman kemikaaleja

– kokeilussa hörypuhdistin

Kylpyhuoneen siivouksessa päänsäivä aiheuttaa usein vedestä jäävä kalkki, joka pinttyy lasisiin suihkuseiniin, kaakeleihin ja lattioihin. Voisiko hörypuhdistin olla ratkaisu tähän ongelmaan? Kokeilussa Kärcherin SC 3 Easyfix.

Veerä Leinon ja Jani Heikkisen kerrostalokolmion kylpyhuoneessa suihkuseinät kuivataan jokaisen suihkussa käynnin jälkeen.

– Suihkun jälkeen ylimääräinen vesi kuivataan ensin lastalla ja sen jälkeen lasit pyyhittään siivousliinalla. Silti suihkuseinien alareunaan kertyy valkoista töhnää, ja sen poistaminen on työlästä, kertoo Veera harmissaan. Siivouspäivänä lasit on pestävä eri pesuaineilla jopa kolmeen kertaan ennen kuin kalkin saa irtoamaan.

Siivoaminen ei ole parin lempiharrastuksia, joten hörypuhdistin otettiin innolla kokeiluun.

Käyttöönotto

Kärcherin SC 3:n saa nopeasti käyttökuntoon. Käyttöohjeet kannattaa kuitenkin lukea huolellisesti: kalkinpoistopatruuna säädetään oman käyttöveden kovuuden mukaiseksi. Oletusasetus on kovalle vedelle,



Lattiakaivostakin saa puhtaan. Höyry tappaa bakteereista yli 99 prosenttia.



Saunan pesu hoituu kätevästi ilman kemikaaleja.



Tummasta lattiasta höyry poistaa tehokkaasti kalkkijäämät.



Kokeiltavana oli Kärcherin SC3 Deluxe Easyfix -höyrypuhdistin. Hintaluokka kodinkoneliikkeissä noin 180–200 euroa. Laitteen mukana tulee monipuolinen varustevalikoima.

ja väärä säätö voi vahingoittaa laitetta. Sen jälkeen vesi säiliöön – ja 30 sekunnin jälkeen laite on valmis urakkaan.

Hanat ja altaat

– Jee! kuuluu kylpyhuoneesta. Pieni tehosuutin yltää hyvin sekoittajan ja hanojen pieniinkin koloihin, ja mikrokuituliinalla pyyhkäisyn jälkeen teräsosat todella hohtavat. Pesuallas saa kiiltonsa takaisin ja myös lattiakaivon saa pestyä hygieenisesti käsin koskematta. Samalla innolla höyrytettiin keittiön allas hanoineen uuteen loistoon.

Suihkuseinät

Käsisuutin pääsee töihin suihkuseinien kanssa, ensin ilman mikrokuituliinaa ja sitten sen kanssa. Kalkkijäämät vähenevät selvästi, mutta pieniä pyyhintäjälkiä jää näkyviin. Pinttyneimmät alueet seinien

alaosassa pitävät sitkeästi pintansa, eivätkä anna periksi edes etikkakylvyllä.

Sauna ja lattiat

Höyrypuhdistin toimi hyvin saunan pesussa. Valmistajan tietojen mukaan höyry tappaa yli 99 prosenttia bakteereista ilman pesuaineita. Höyryllä pääsee myös lauteiden rakoihin. Saunan ja kylpyhuoneen lattioiden pesu tuo tilaan puhtauden tuntua ja kalkkitahrat hävisivät myös laattojen saumoista. Musta lattialaatta on muuten vaativa kumppani kylpytiloissa.

Veeran kokemukset

– Antaisin arvosanan 9. Laite on kevyt, helppo käyttää ja hiljainen. Tämä on ekologinen tapa siivota ilman voimakkaita kemikaaleja.
– Hanoista tuli upeat ja lasiseiniinkin pesu tehosi paremmin kuin pelkkä pyyhintä. Yksi piste meni siitä,

että kaikkein pinttyneimpiin kalkkisaostumiin laite ei pelkällä vedellä pystynyt. Toki jos sitä käyttäisi viikkosiivouksessa, ehkä pinttymä ei ehtisi tulla. Viimeistely pesuaineella voisi viedä loputkin jäämät.

– Teho riitti hyvin, ja pitkä virtajohto helpottaa käyttöä. Hyvä puoli on, että vettä voi lisätä kesken siivouksen, ja laite on nopeasti taas käyttövalmis.

– Pitkään siivottaessa kahva lämpenee jonkin verran. Lattia jäi pesun jälkeen melko märäksi, mutta pyyhintä kuivalla liinalla teki lopputuloksesta hyvän.

– Vaikka laite on suhteellisen pieni ja näppärä, se kaikkine varusteineen vaatii säilytystilaa.

– Hieno juttu on, että laite tekee ikävästä työstä hausempaa. Likaisten kohtien metsästämiseen innostuu ja puhdas tulos palkitsee – vaikka pesuaineen tuoksu puuttuukin lopputuloksesta.

– Ehkä tämä kannustaa monessa perheessä useampia tarttumaan siivoushommiin.

Osta turvallisesti verkkokaupasta

Teksti: **Matti Tuovinen**

Uskaltaako sähkölaitteen ostaa ulkomaisesta verkkokaupasta? Ainakin tarkkana pitää olla.

Tutki ensin onko tuote turvallinen. Koeta sitten selvittää, onko myyjäyritys rehti.

CE-merkintä vahvistaa, että tuote täyttää EU:n direktiivien vaatimukset. Valitettavasti Kaukoidästä tulee myös laitteita, joihin on painettu väärennety CE-merkintä. Väärennoksen voi joskus tunnistaa erilaisesta kirjasinfontista, mutta ei aina.



Virallinen CE-merkki näyttää tältä.

Verkkovirtakäyttöisen laitteen merkintä 230 V kertoo, että se soveltuu Suomessa käytettäväksi. Johdon päässä olevan pistokkeen pitää olla eurooppalaista mallia.

Antaako verkkokauppa tuotteesta riittävästi tietoa? Jos ei, hylkää se. Ostos kannattaa unohtaa myös, jos sen saa uskomattoman isolla alennuksella. Mikä näyttää liian hyvältä ei yleensä ole totta.

Viime kädessä ulkomailta ostetun sähkölaitteen turvallisuus jää joka tapauksessa ostajan vastuulle, sillä viranomaisilla ei ole mitään mahdollisuutta tutkia jokaista markkinoilla olevaa tuotetta. Kotimainen verkkokauppa onkin yleensä turvallisempi vaihtoehto.



Rehdin toimijan merkit

Entä kuinka tunnistat turvallisen verkkokaupan?

Rehti yritys kertoo yhteystietonsa, tuotteen tiedot ja takuun sekä kaupan peruutusosoikeuden ja palautuskäytännöt. Se ilmoittaa myös noudattavansa luottokorttiyhtiöiden turvallisuuskäytäntöjä.

Hälytyskellojen pitäisi soida, jos nettikaupan www-osoite vaikuttaa oudolta, jos sivusto ohjautuu toiseen osoitteeseen tai jos se vaatii asentamaan jonkin liitännäisen asiakkaan koneelle. Tällaisiin koukkuihin ei pidä tarttua, sillä saatat saada koneellesi vakoilevan haittaohjelman.

Kassalla tavallinen huiputus on ilmoittaa, että luottokortin hyväksymisessä on tilapäinen häiriö, mutta että tarjolla on vaihtoehtoinen maksutapa.

Tämä on yleensä yritys kalastella asiakkaan pankkitunnuksia. Maksuvaiheessa kannattaa aina tarkistaa, että verkkopankin www-osoite on oikea ja että tiedonsiirto on salattu.

Maksa tuotteet mieluiten luottokortilla. Tällöin voit vaatia asiattomia veloituksia takaisin luottokorttiyhtiöltäsi.

Mistä löytyvät kauneimmat jouluvalot?



Mielikuvitus kukkii led-sarjoissa ja kyntteliköissä. Jouluna on lupa olla leikkisä. Kuvat Noortrade

Pimeimmän vuodenajan piristäjät, joulu- ja kaamosvalot, alkavat syttyä yhä useammalla pihalla ja ikkunalla. Valojen avulla saa loihtittua jouluista tunnelmaa turvallisesti ja pienillä energiakuluilla. Joskus kuitenkin vanhat ja rakkaatkin valot tulevat tiensä päähän ja ne pitää korvata uusilla.

Airamin uutuus Saraby toimii paristoilla ja omalla ajastimella.



Led-sarjat ovat saaneet mitä mielikuvituksellisempia muotoja ja aiheita, eivätkä kynttelikötkään enää perinteisiltä näytä.

Ajasta tai ohjaa

Jouluvalojen ajastaminen vähentää energiakuluja ja lisää myös kodin turvallisuutta. Se pitää kodin asutun näköisenä silloinkin, kun isäntäväki on poissa tai asioilla.

Ajastamisessa voi yksinkertaisimmillaan käyttää mekaanisia pistorasia-ajastimia tai liike- ja hämähäkykimiä. Monissa jouluvaloissa ajastustoiminto on jo valmiina. Tarkempaa säätöä saa Wifi-pohjaisilla älypistorasioilla, joita voi ohjata älypuhelimella. Jos käytössä on Home Assistant, Philips Hue, Ikea Dirigera tai vastaava järjestelmä, jouluvalot voi liittää osaksi älykotia. Silloin valaistuksesta saa enemmän irti ja ohjauksen omiin käsiin. Voit säätää valojen kirkkautta ja väriä tai luoda automaatioita, esimerkiksi sytyttää valot auringonlaskun aikaan ja sammuttaa ne nukkumaan mennessä.



Jo pienemmän energiankulutuksen vuoksi on hyvä aika siirtyä ledeihin ja viedä vanhat hehkulamppusarjat kierrätykseen. Led-valot ovat turvallisia käyttää, eivätkä ne kuumene tarpeettomasti. Lisäksi valikoimasta löytyy nykyään ratkaisuja jokaiseen makuun ja sisustukseen.

Kauppojen jouluvalovalikoima on marraskuussa parhaimmillaan. Led-kynttilät näyttävät aina vain aidoimmilta ja ilahduttavat uusissa väreissään – sekä ladattavina että paristokäyttöisinä, usein ajastimilla varustettuina. Turvalliset led-mallit sopivat myös sinne, missä elävä tuli aiheuttaisi liikaa huolta ja muistettavaa.

Ovatko kauneimmat jouluvalot teillä?

Löytyykö jouluvalojen oikea tunnelma sinun kodistasi? Syntyikö se perinteisten ja rakkaiden jouluvalojen avulla vai ihan uusien ideoiden myötä?

Lähetä meille kuva jouluvaloistasi, niin osallistut 30 arvoisen K-lahjakortin arvontaan! Aikaa on 14.12. saakka.

Osallistumislomakkeen löydät tästä

Artesaanit Pia-Maria Reinholm ja Janine Bergström ja ovat pyörittäneet savipajaa vuodesta 2023, nykyisessä osoitteessa helmikuusta 2024. lovisavi.fi

Saven hurmaa: joulukoristeet helposti kotikeittiössä

Teksti: Dakota Lavento
Kuvat: Paula Osenius

Omatekoiset kuusenkoristeet syntyvät itsekovetuvasta savesta keittiötä löytyvillä välineillä.

LoviSavi Oy:n yrittäjät, artesaanit **Janine Bergström** ja **Pia-Maria Reinholm** järjestävät myös savityökurssseja kaiken tasoisille harrastajille.

Heitä riittää. Savitöiden suosio kasvaa vuosi vuodelta. Kansalais- ja työväenopistojen kurssit varataan loppuun alta aikayksikön. Erityiset teinit ja nuoret aikuiset ovat löytäneet käsityöt uudella tavalla. Puutyöt, neulominen ja leipominen tuovat vastapainoa kiireiselle arjelle ja ruudun ääressä vietetylle vapaa-ajalle.

Irti arjesta harrastaen

Monille juuri savi tarjoaa luovan ja fyysisen väylän itseilmaisuun. Savitöiden tekeminen on meditatiivista, se vaatii keskittymään. Siksi se auttaa rentoutumaan ja opettaa olemaan läsnä hetkessä. Monet kokevat sen suorastaan terapeuttisena.

– Kurssilla ehkä alussa etsitään inspiraatiota Instagramista tai Pinterestistä, mutta sen jälkeen teinitkin unohtavat puhelimensa, Pia-Maria vahvistaa.

Monissa kaupungeissa on LoviSavin tapaisia keramiikkapajoja, joissa järjestetään sekä yksityisiä että ryhmäkursseja. Avoimeen pajaan voi mennä myös tekemään ohjatusti tai myöhemmin itsenäisesti omia töitään.

Harrastajat palaavat kursseille

tai pajalle yhä uudelleen. Syynä on yhteisöllisyys. – Perheet ja ystävät viettävät yhdessä aikaa savitöitä tehden, oppivat uutta ja saavat lopulta jotain kotiin vietäväkkin, Pia-Maria ja Janine kertovat.

Kurssin kautta tai itse opiskellen

Kurssit ovat paras tapa aloittaa savitöiden harrastaminen, sillä ne tarjoavat ohjausta, materiaaleja ja usein myös uunin polttoon. Aloittelijakursseilla opetetaan perusmenetelmiä kuten nipistely- ja levytekniikkaa ja engobeilla maalailua. Engobe on värillistä savilietettä, jota käytetään keramiikan koristeluun. Dreijauskurssit puolestaan vaativat yleensä fyysistä läsnäoloa uunin ja dreijan takia. Kurssit kestävät

yhdestä kymmeneen kertaan ja maksavat 70–300 euroa.

Mikään ei estä harrastamista itsenäisesti kotona. YouTubesta löytyy runsaasti videokursseja hakusanalla keramiikkakurssit. Videoita löytyy myös sivustolta savitaivas.fi.

Aloittamiseen tarvitaan vain savea ja perustyökalut, veitsiä ja rullat. Polttoon työt voi viedä keramiikkapajaan, joka tarjoaa sellaista palvelua. – Työvälineetkin löytyvät yleensä jo kotoa. Kaulin, vanha pankkikortti, pilli ja veitsi sekä lastulevyalusta riittävät pitkälle, Pia-Maria vakuuttaa.

Ilmakuivuvasta eli itsekovettuvasta savesta voi tehdä kaikkea muuta paitsi pestäviä ja uuniin meneviä astioita – niistä ei tule elintarvikekelpoisia. – Siitä syntyy hienoja koriste-esineitä, koruja, kynttiläjalkoja, veistoksia ja kulhoja. Massan voi myös lakata tai maalata. Tällä tavoin käsitellyistä esineistä pölyt voi pyyhkiä kostealla rätillä, vaikka niitä ei voi pestä, Janine neuvoo.

Kuusenkoristeet koko perheen voimin

Itsekovettuvasta savesta voi tehdä vaikka kuusenkoristeita. Se on helppoa ja mukavaa puuhata, johon perheen pienimmätkin voivat osallistua.

Tarvitset:

- itsekovettuvaa savea
- alustan
- kaulimen
- pitsiliinan (ei pakollinen)
- piparimuotin tai muotteja
- elintarvikekelmua (ei pakollinen)
- pillin
- narua ripustukseen

Savea ja tarvikkeita voi hankkia esimerkiksi täältä:

- keraisil.fi
- varnia.fi
- sinelli.fi
- keramiina.fi
- materialshop.fi
- sekä askartelu- ja kirjakaupoista, kuten Tokmannilta.



Lämmitä savi työstämällä.



Kauli savi haluttuun paksuuteen.



Paina koristekuvio savilevyyn pitsiliinalla kaulimalla. Koristekuvion voi tehdä myös koristekaulimella, leimasimella tai sukkapuikolla piirtämällä. Halutessaan pinnan voi jättää myös paljaaksi.



Peitä levy muovikelmulla. Keltu suojaa piparimuotteja savelta ja pyöristää kuvion reunoja, jolloin niitä ei tarvitse myöhemmin hioa. Jos haluat terävät reunat, jätä keltu pois.



Paina levyyn muoteilla koristekuvioita niin paljon kuin kätevästi mahtuu – aivan kuten tekisit pipareita.



Poista keltu ja nosta ylimääräinen savi pois alustalta. Koristeet jäävät alustalle kuivumaan.



Paina ripustusreikä paikalleen sopivaan kohtaan.



Kiinnitä narut kuiviin koristeisiin. Kovettuminen vie savikoristeen paksuudesta riippuen päivän tai pari.

AJANKOHTAISTA ENERGIA-ASIAA

Nettisivuiltamme löydät hyödyllistä tietoa ja tarinoita energiasta ja sähkönkäytöstä. Myös asiakaslehden artikkelit ovat täällä tallessa helppossa muodossa ja aina hyödynnettävissä. Käy nappaamassa parhaat energiansäästövinkit käyttöösi.



Lämmitä turvallisesti – häää häkä ennakolta

Häkä on petollinen, koska sitä ei voi nähdä tai haistaa. Unohda vanhat perimätiedot ja sulje hormipellit vasta silloin, kun punaisia hiiliä ei enää ole näkyvissä. Hanki myös kunnollinen häkävaroitin.

Lue tästä

Varo zombiakuja – vanhat paristot ja akut voivat sytyttää palon

Tuleeko lahjaksi uusi puhelin tai muu akullinen laite? Muistathan huolehtia vanhoista laitteista. Käyttämättömät ja väärin säilytetyt akut ja paristot ovat piilevä riski kodeissa. Nämä zombiakut voivat laukaista vaarallisen tulipalon, joten on tärkeää huolehtia niiden turvallisesta hävittämisestä ja varastoinnista.

Lue lisää täältä

Herkkupähkinöitä purtavaksi tai joulaiseksi tuliaseksi

Proteiinipitoiset ja hyviä rasvoja sisältävät pähkinät ja mantelit ovat oivia välipaloja, joita voi napostella kohtuudella hyvällä omallatunnolla. Pienellä jalostuksella niistä saa loihdittua uudenlaisia herkuja – vaikka tuliaseiksi tai lahjoiksi.

Katso reseptit täältä



Varaudu pitkiin pakkaskausiin

Kovilla pakkasilla sähkön hinnat kohoavat, ja energiansäästövinkit ovat tarpeen. Kun lämpötila laskee viidestä kymmeneen pakkasasteeseen, lämmitysenergian tarve voi kasvaa jopa kymmeniä prosentteja.

Katso vinkit täältä

Etäohjaa sähkölaitteita – on mukava tulla valmiiksi lämpimään mökkiin

Käteviä, sähkönsäästäjän mieltä ja varpaita lämmittäviä ratkaisuja ovat etäohjattavat pistorasiat ja ilmalämpöpumput. Niiden avulla ajomatkan päässä odottaa aina mukavan lämmön loma-asunto – ilman että sähköä tuhлатаan.

Lue blogi tästä



Nämä ja paljon muuta löydät nettisivujemme Energiaa-blogeista!





OmaLumme-vinkit

Onko sinulla pörssisähkö?

OmaLumme-sovelluksessa seuraat helposti pörssisähkön hintaa ja kiinnität sähkön hintasi. Uutta on, että pian näet

- oman pörssisähkön keskihintasi entistä selkeämmin
- paljonko säästit, kun ajoitit kulutuksesi edullisempiin ajankohtiin verrattuna pörssisähkön keskihintaan
- päivien lukumäärän, jolloin alitit pörssisähkön keskihinnan sekä
- miten sijoituit pörssisähkön käyttäjien kesken hinnan ohjaamisessa edullisemmille tunneille.

Päivitä meille yhteystietosi, kiitos!

Haluamme pitää sinut ajan tasalla palveluistamme ja mieluiten lähetämme sinulle viestimme sujuvasti sähköpostitse tai tekstiviestillä. Tarkistathan, että yhteystietosi löytyvät OmaLumme-

palvelusta kohdasta Omat tiedot > Muokkaa yhteystietoja.

Valtuuta läheisesi mukaan sähköasioihin

Jos annat perheenjäsenelle tai läheisellesi valtuudet sähkö-sopimusasiakkuuteesi, myös he voivat tarkastella sähkösopimuksen tietoja, seurata sähkönkulutusta, hyödyntää pörssisähkön hintatietoja tai asioida kanssamme sähkösopimukseesi liittyen. Valtuutta tarvitseva voi pyytää valtuutuksen OmaLumme-palvelussa siltä henkilöltä, jonka nimissä sähkösopimus on. Valtuutta tarvitsevalle tulee olla sähköpostiosoite sekä valtuuttajan sähköposti ja asiakasnumero.

Lue tarkemmat ohjeet täältä!

Jos valtuutta tarvitsevalle ei ole omaa sähköpostiosoitetta, sähköasioiden hoitoon voi täyttää **valtakirjan (pdf)**.





**Tunnetko
sähkösii
päästöt?**

**Alkuperätakuin
varmennettua
fossiilivapaata
sähköä saa
pieneen lisähintaan
alk. 1 €/kk!**

Miksi sähkösopimukseen kannattaa valita alkuperätakuu?

Kun ostat energiaa Lumme Energian kautta, voit valita sähkösopimukseen alkuperätakuun. Se tarkoittaa, että kuluttamasi sähkö on varmennettu tuotetuksi uusiutuvalla energialla tai kokonaan fossiilivapaasti.

Vaikka pistorasiasta tuleva sähkö on aina eri tuotantomuotojen sekoitusta, alkuperätakuu varmistaa laskennallisesti, että kulutuksesi verran sähköä on tuotettu haluamallasi tavalla. Alkuperätakuu on siis helppo tapa vaikuttaa siihen, millaista energiaa Suomessa ja koko Euroopassa tuotetaan.

– Kun kysyntä kohdistuu uusiutuviin tuotantomuotoihin, investoinnit esimerkiksi tuuli- ja aurinkovoimaan kasvavat, summaa Lumme Energian vastuullisuusasiantuntija Katariina Koistinen.

Takuulla puhdasta energiaa pieneen lisähintaan

Alkuperätakuun valinta tukee ilmastotavoitteita. Lumme Energialta saat alkuperätakuin

varmennettua 100 % uusiutuvaa aurinkoenergiaa, fossiilivapaata sähköä tai Suomen luonnonsuojeluliiton EKOenergia-merkittyä Ekosähköä.

– Alkuperätakuu on edullinen lisäpalvelu, jonka hinnat alkavat yhdestä eurosta kuukaudessa. Lisäpalvelun voi liittää sekä uusiin että olemassa oleviin sähkösopimuksiin. Kotitalouksille se on konkreettinen ja vaivaton vastuullisuusteko, Koistinen tiivistää.

Näin valitse alkuperätakuun

Kun hankit Lumme Energialta uuden sähkösopimuksen, voit valita mukaan myös alkuperätakuun lisäpalveluna.

Nykyiset asiakkaat voivat liittää alkuperätakuun sopimukseensa helposti OmaLumme-palvelussa.

Alkuperätakuu-palvelu on tarjolla myös yrityksille. PK-yritykset voivat liittää sen sopimukseensa OmaLumme-palvelussa, ja suuryrityksille palvelu räätälöidään yritysmyyntin kautta.

Alkuperätakuu on pieni valinta, jolla on suuri vaikutus: se ohjaa energiantuotantoa kohti puhtaampaa tulevaisuutta.

Kun siirryt fossiilisesta tai seka sähköstä uusiutuvaan tai fossiilivapaaseen energiaan, sähkönkulutuksen laskennalliset CO₂-päästöt tippuvat nollaan. Suuren, fossiilisella energialla lämmitetyn omakotitalon vuosittaiset hiilidioksidipäästöt voivat olla jopa samaa luokkaa kuin lentomatkan maapallon ympäri!

 Sähkönkulutus vuodessa	 CO ₂ -päästöt/ vuosi	 Vastaava määrä lentoja (Helsinkin–München)
5 000 kWh	≈ 2 250 kg	5 lentoa
10 000 kWh	≈ 4 500 kg	11 lentoa
15 000 kWh	≈ 6 750 kg	16 lentoa
20 000 kWh	≈ 9 000 kg	22 lentoa

Lumme Energia ja Oomi yhdistyvät

– saat rinnallesi vahvemman energiakumppanin

Vuodenvaihteessa tapahtuu merkittävä muutos, kun Lumme Energia ja Oomi yhdistävät voimansa. Askel tuo yhteen kaksi vahvaa kotimaista toimijaa ja syntyy Suomen suurin energiapalveluyhtiö, jolla on yli 800 000 asiakasta ympäri maan.

Lumme Energian asiakkaat siirtyvät Oomin asiakkaiksi tavoiteaikataulun mukaan vuodenvaihteessa 2025–2026, ja tämä koskee kaikkia Lumme Energian kuluttaja-, yritys- ja energiapalveluasiakkaita.

Kerromme sinulle kaikista käytännön asioista etukäteen

Yhdistyminen ei vaikuta voimassa oleviin sopimuksiin, ehtoihin, hintoihin tai määräaikoihin. Kaikki sopimukset – myös aurinkosähköön, sähköauton lataukseen tai pientuotantoon liittyvät – siirtyvät sellaisinaan Oomille.

Jos sinulla on määräaikainen sopimus, se jatkuu sellaisenaan sovittuun päättymispäivään asti.

Laskutus ja palvelut jatkuvat toistaiseksi ennallaan

Toistaiseksi Lumme Energia hoitaa laskutuksen ja asiakaspalvelun normaalisti. Laskut tulevat siis edelleen Lumme Energian nimellä, ja samat yhteystiedot ja palvelukanavat pysyvät käytössä. Voit edelleen hoitaa sähköasioita tuttuun tapaan OmaLumme-palvelussa ja -sovelluksessa.

Jos muutoksia käytäntöön tulee, kerromme siitä sinulle hyvissä ajoin erikseen, jotta pysyt ajan tasalla.

oomi



LUMME
ENERGIA

Entistä vahvempi energia-yhtiö palveluksessasi

Lumme Energia ja Oomi jakavat samat arvot ja tavoitteen: asiakaslähtöisten palveluiden kehittämisen. Yhdistymisen jälkeen myös Lumme Energiasta tulee yksi Oomin omistajista.

Yhdistämällä osaamisemme voimme kehittää sinulle arkea helpottavia ja mutkattomia ratkaisuja. Haluamme tarjota sinulle entistä parempaa palvelua ja vahvemman kumppanin kotisi ja yrityksesi tarpeisiin.

Mistä saa lisätietoa?

Ajantasainen tieto löytyy täältä

lumme-energia.fi/oomi

jonne on koottu usein kysytyt kysymykset ja vastaukset.

Jos et löydä etsimääsi, Lumme Energian asiakaspalvelu auttaa tuttuun tapaan.

Asiakaspalvelu



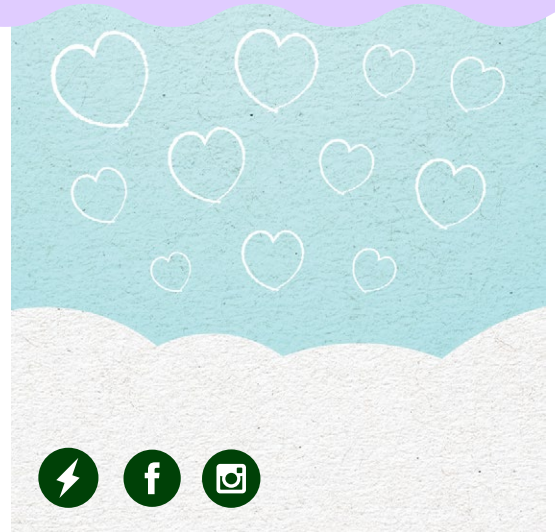
Pieni hetki sinulle itsellesi

Loppuvuosi herättää monia tunteita. Kiirettä, vaatimuksia, odotuksia. Siellä kaiken keskellä on yksi ihminen, joka helposti unohtuu: sinä itse. Siksi haluamme muistuttaa sinua pysähtymään hetkeksi ja olemaan itsellesi lempeä.

Joulukuussa avaamme kampanjan, jossa voit kirjoittaa itsellesi lempeän viestin – sellaisen, jonka olisi hyvä saada kuulla useammin. Kampanjasivullamme

voit myös lukea muiden ajatuksia ja huomata, miten paljon meillä on yhteistä, vaikka jokaisen arki on erilainen. Jokainen sivustolle jätetty ajatus kasvattaa Lumme Energian lahjoitusta Mieli ry:lle, ja samalla voit osallistua arvontaan, jossa jaossa on neljä 200 euron K-lahjakorttia.

Kampanja avautuu joulukuun alussa. Ota kanavamme seurantaan viimeistään nyt, niin tiedät heti, kun on aika tulla mukaan.



Pieniä yllätyksiä, suuria elämyksiä

Lumme-tiimi tarjoaa asiakkaillemme monipuolisia etuja: vapaa-ajan elämyksiä, alennuksia matkailuun, kulttuuriin, urheiluun ja verkko-kauppoihin. Osa eduista on saatavilla vain rajoitetun ajan, joten kurkkaa, mikä on ajankohtaista juuri nyt. Tässä maistiaisemme!

Edut saat kirjautumalla Lumme-tiimiin. Tilaa etukoodi sähköpostiisi ja hyödynnä - osta itsellesi tai ihanaksi joululahjaksi!

Hei, nyt lennetään!

Nyt saat 20 prosentin alennuksen ensilennoista Vapaalentotunneli Föönissä, kauppakeskus Redissä, Helsingissä. Etu on tilattavissa tammikuun loppuun saakka ja voimassa 6 kk ostopäivästä. Kokeile itse tai yllätä huikella lahjalla.

Tutustu tarkemmin



Lataa virtaa omaan akkuusi – lähde joogaamaan

Annamariyoga tarjoaa 10 prosentin alennuksen joogapurjehduksiin ja joogaretriitteihin Suomessa tai Sri Lankalla. Tee unohtumaton retki! Tutustu retriitteihin ja palveluihin

Tutustu valikoimaan

Lämmin etu Kenkäverosta

Puulavedestä ideoitujen pitkävartisten Puula-villasukkien tarvikepakettin saat nyt 20 prosentin alennuksella 17,60 € (norm. 22 €). Ilahduta käsityönystävää upeasta luonnostamme muistuttavalla ohjeella lankoineen. Etu on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Katso lisätietoa

Myytkö asuntoasi?

Nyt saat 500 € alennuksen välityspalkkiosta. BO LKV Lahti tarjoaa Lumme-tiimiläisille ensi vuoden loppuun saakka 500 euron alennuksen välityspalkkiosta (ei koske vähimmäispalkkioita). Hyödynnä asiantuntevaa palvelua.

Tutustu tarkemmin

Aidot jouluiset herkut Tertin verkkokaupasta

Nyt saat 15 prosentin alennuksen verkkokaupan ostoskorin loppusummasta. Tilaa taattuja maku-elämyksiä omaan joulupöytään tai maistuviksi lahjoiksi.

Tutustu valikoimaan

Tertin kartano tarjoaa Lumme-tiimiläisille lasillisen lämmintä talviuomaa jouluruokailun yhteydessä! Etu on voimassa 23.12.2025 saakka.

Tilaa etu





Maiju ja Pietu Koskelinin omakotitaloon Siilinjärvellä asennettiin aurinkopaneelit ja älyohjattu akusto elokuussa 2025.

Aurinkopaneelit ja älyakku toivat Koskelinien sähkölaskuihin helpotusta:

”Nyt sähköautokin latautuu kesällä melkein ilmaiseksi!”

Siilinjärveläiset Maiju ja Pietu Koskelin hankkivat omakotitaloonsa aurinkopaneelit ja älyohjatun akuston säästääkseen sähkölaskuissa. Jo ensimmäisten viikkojen jälkeen yhdistelmä on puolittanut ostosähkön tarpeen.

Maiju ja Pietu Koskelin ovat reilun vuoden asuneet omakotitalossa Siilinjärvellä. Kodissa on sähkölämmitys, varaava takka ja useita ilmalämpöpumppuja.

– Edellisellä omistajalla sähköä kului noin 16 000 kWh vuodessa. Meillä kulutus on sähköauton myötä kasvanut, Koskelinit kertovat.

Sähkönsiirtomaksut innostivat tutustumaan akustoihin ja paneeleihin

Sähköasentajana työskentelevä Pietu laskeskeli, että pörssisähkö, sähkönkäyttöä ohjaava älyakusto ja aurinkopaneelit olisi kaikkein kannattavin kombo Koskelinien kotiin. Maiju ei kuitenkaan heti lämmennyt ajatukselle, vaan halusi ensin asustella rauhassa ja tehdä hankintoja ajan kanssa.



Älyohjattu akusto vie tilaa vain noin puolikkaan pesukoneen verran ja mukautuu nätisti kodin sisustukseen.



Koskelinit ovat tyytyväisiä Lumme Energian asiakaspalveluun ja järjestelmän asennusjälkeen.

– Kun meille kolahti yli 500 euron sähkönsiirtomaksu, myönnyin perehtymään aiheeseen tarkemmin, Maiju naurahtaa.

Lumme Energian asiantuntijuus vakuutti

Maiju täytti Lumme Energian nettisivuilla tarjouspyyntö-lomakkeen, ja pian myyntipäällikkö **Anssi Hyytiäinen** istui keittiön pöydän ääressä kertomassa, mitä aurinkosähkö ja akusto voisivat Koskelineille tarkoittaa.

– Anssi selitti kaikki järjestelmään liittyvät asiat selkeästi ja osasi vastata ammattitaitoisesti myös Pietun pikkutarkkoihin kysymyksiin, Maiju kertoo.

Järjestelmän toimintaa on mielenkiintoista seurata sovelluksista

Paneelit ja akusto asennettiin elokuussa 2025. Kodinhoitohuoneesta löytyi luonteva paikka akulle ja invertterille, joten kotiin ei tarvinnut tehdä muutoksia.

Muutaman käyttöviikon jälkeen Koskelineilla on järjestelmästä

vain hyvää sanottavaa. Paneelit puksuttavat energiaa odotetusti, ja akku oppii hiljalleen perheen sähkönkäyttötottumuksia. Se esimerkiksi lataa itsensä täyteen aina yöksi, jotta itse tuotettu sähkö riittää auton lataamiseen.

Älyohjattu akusto hoitaa optimoinnin

– Akuston ilo on juuri siinä, että se tarkkailee hintoja, ennusteita ja kulutustottumuksia puolestamme, eikä meidän tarvitse vaivata niillä päätämme. Jo nyt järjestelmä tuo meille säästöjä, mielenrauhaa ja on lisäksi kasvattanut kotimme arvoa, Koskelinit toteavat.

Koskelinit suosittelevat akustoa ja aurinkopaneeleita kaikille omakotitaloasujille.

– Lumme Energia on hoitanut kaiken ammattimaisesti. Ehdottomasti kannattaa ainakin pyytää tarjous, säästöt saattavat yllättää positiivisesti!

Koskelinien aurinkopaneelit ja älyohjattu akusto

- Vuonna 2014 rakennettu omakotitalo, jossa sähkölämmitys.
- Sähkönkulutus noin 19 000 kWh vuodessa. Sähköauton osuus kulu-
tuksesta noin 2 000–3 000 kWh.
- 16 kpl 410 W aurinkopaneelia,
joiden teho yhteensä noin 6,6 kW.
- Dy Ness Tower pro -akku, jonka
kapasiteetti 15,36 kWh ja lataus-/
purkuteho 10 kW.
- Akustoa ohjaa akuston älyohjain,
Lumme Energian Wattimestari.
- 10 kW Solis hyridi-invertteri
- Järjestelmä on ensimmäisten
viikkojen aikana lähes puolittanut
ostosähkön tarpeen.
- Pariskunnan laskelmien mukaan
järjestelmä maksaa itsensä
takaisin 8 vuodessa.

**Lue lisää
aurinkopaneeleista**

UUDISTUVA

energiatehokkuusdirektiivi tuo yrityksille yllättäviä mahdollisuuksia

Energiatehokkuusdirektiivi koskettaa tulevina vuosina tuhansia suomalaisia yrityksiä. Sen tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä ja vähentää päästöjä. Oikein tulkittuna direktiivi voi tarjota yrityksille uusia säästöpaikkoja, tulonlähteitä ja kilpailuetua.

EU:n päivitetty energiatehokkuusdirektiivi (EED) astui voimaan lokakuussa 2023, ja sen kansallinen toimeenpano Suomessa on määrä saada valmiiksi vuoden 2025 aikana. Direktiivin tavoitteena on vähentää energiankulutusta, lisätä energiatehokkuutta ja parantaa rakennettujen ympäristöjen toimivuutta.

– Direktiivi on väline, joka auttaa yrityksiä tekemään taloudellisesti järkeviä energiapäätöksiä. Kyse on oman toiminnan ymmärtämisestä ja sen kehittämisestä, kuvaava Lumme Energian kumppaniyritys Granlundin energia- ja vastuulisuusjohtaja **Asta Autelo**.

Direktiivi keskittyy jatkossa yritysten energiankulutukseen yrityksen koon sijaan

Aiemmin direktiivin velvoitteet perustuivat pitkälti yrityksen kokoon. Jatkossa katse kohdistuu energiankulutukseen. Kun yrityksen kesikikulutus ylittää kolmen vuoden seurantajaksolla jonakin vuonna 2 700 MWh, se astuu velvoitteiden piiriin. Keskimäärin yli 23 600 MWh vuodessa kolmen vuoden jaksolla

Asta Autelo,
Granlund



kuluttavien yritysten on puolestaan otettava käyttöön sertifioitu energianhallintajärjestelmä.

Säännökset koskevat jokaista osakeyhtiötä erikseen. Tämä on merkittävä muutos esimerkiksi kiinteistösijoittajille: konsernin sisäisiä tytäryhtiöitä tarkastellaan jatkossa omina kokonaisuuksinaan.

– On tärkeää selvittää, mikä yksikkö oikeastaan kuuluu velvoitteiden piiriin. Aina vastaus ei ole itsestään selvä, Autelo huomauttaa.

Tärkeintä on selvittää yrityksen energiankulutus

Direktiivin ensimmäiset velvoitteet astuvat voimaan lokakuussa 2026, mutta työ kannattaa aloittaa jo ennen sitä. Alkuun pääsee esimerkiksi niin sanotun gap-analyysin avulla. Se paljastaa, mitä energianhallintajärjestelmä yritykseltä vaatii ja miten vaatimukset omassa organisaatiossa täyttyvät. Tätä palvelua tarjoaa esimerkiksi Granlund.

Lumme Energian toimitusjohtaja **Janne Laine** muistuttaa, että energiatehokkuus ei ole vain kulutuksen pienentämistä.

– Sähkömarkkinat kulkevat dynaamisempaan suuntaan, ja reagointi markkinaan voi tarkoittaa yrityksille merkittäviä mahdollisuuksia. Monelta yritykseltä löytyy esimerkiksi käyttökelpoista potentiaalia jousto- ja reservimarkkinoille.

Kokemuksia kentältä: velvoite voi käännyä kilpailueduksi

Lumme Energian asiakkaat ovat jo päässeet kehittämään yritystensä energiatehokkuusratkaisuja. Energiajohtaja-palvelu auttaa kokoamaan ja syventämään ymmärrystä tehdyistä toimenpiteistä sekä helpottaa EED-direktiivin vaatimuksiin vastaamista.

– EED tekee näkyväksi sen, miten rakennukset oikeastaan toimivat. Energiatehokkuus- ja



Janne Laine,
Lumme
Energia



Victor
Holmqvist,
Nrep



Lauri Piispa,
E-Heat

joustopalvelut voivat tarjota säästöjen lisäksi myös parempia rahoitusehtoja, sanoo Nrepin vastuullisuusjohtaja **Victor Holmqvist**.

Hukkalämpöä hyödyntävän E-Heatin datakeskukset ovat mukana kulutusjoustomarkkinoilla. Yhteistyö Lumme Energian kanssa on synnyttänyt automaation, joka reagoi nopeasti Fingridin ohjaussignaaleihin.

– Joustomarkkina on meille tärkeä tulonlähde. Kun samalla pystymme jakamaan datakeskuksista lämpöä paikallisesti, hyöty kertyy. Toiminta on järkevää niin yrityksellemme kuin koko yhteiskunnalle, kiteyttää E-Heatin toimitusjohtaja **Lauri Piispa**.

Näin energiatehokkuusdirektiivi muuttuu

- **Yli 2 700 MWh vuodessa kolmen vuoden seuranta-jaksolla kuluttavat yritykset** tulevat veloitteiden piiriin. Jos raja jonakin vuonna ylittyy, yrityksen on ilmoitettava siitä viranomaisille.
- **Kun kulutus on kolmen vuoden seurantajaksolla keskimäärin 2 700–23 600 MWh,**

yrityksen on tehtävä energia-katselmus neljän vuoden välein tai täytettävä veloitteet muulla hyväksytyllä tavalla.

- **Yli 23 600 MWh kuluttavien** yritysten on otettava käyttöön sertifioitu energianhallinta-järjestelmä (esim. ISO 50001).

Koko webcastin pääset katsomaan täältä

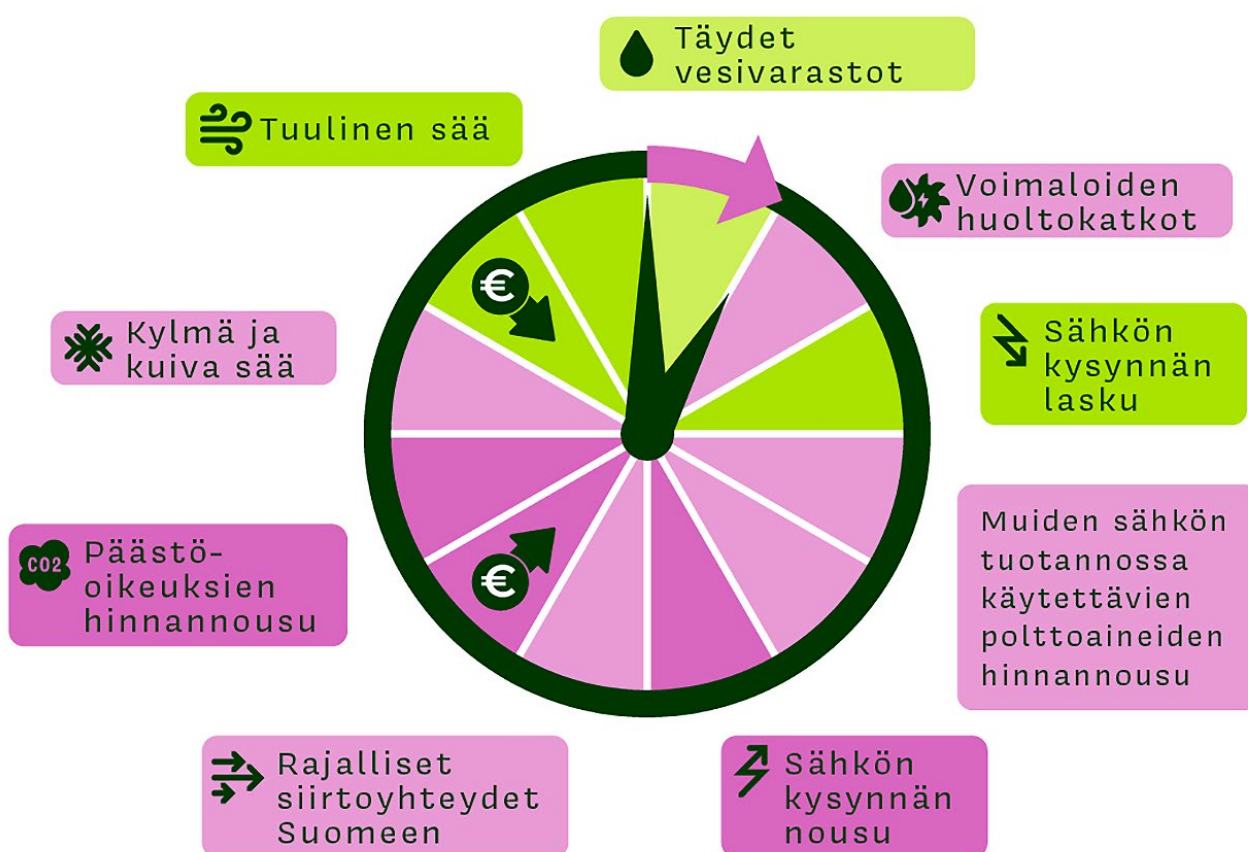
Tutustu Lumme Energian webcastiin ja opi lisää energiatehokkuusdirektiivistä



Jos katsoo tätä
enemmän mahdollisuutena,-

Näin syntyy sähkön hintakatsaus

– salkunhoitajat seuraavat sähkömarkkinoita tarkasti



Lumme Energian nettisivuille päivittyy joka maanantai ajankohtainen sähkön hintakatsaus, jossa kurkistetaan menneen ja tulevan viikon sähkön hintakehitykseen. Mutta miten katsaus oikein syntyy?

Lue hintakatsaus

Lumme Energialla työskentelee salkunhallinnan tiimi, jonka tehtävä on varmistaa, että sähkön hinta pysyy vakana. Salkunhoitajat seuraavat sähkömarkkinoita päivittäin ja tekevät sähkön johdannaissuojauksia.

– Johdannaissuojaus tarkoittaa sitä, että sähkön hinta sovitaan etukäteen tietylle määrälle ja jaksolle. Kauppoja voidaan tehdä joko sähköpörssissä Nasdaqissa tai kahdenvälisesti. Kahdenvälisissäkin kaupoissa referenssihintaa tulee kuitenkin sähköpörssistä, kertoo salkunhallintapäällikkö **Antti Tammi**.

Ilman sähköjohdannais-suojauksia Lumme Energian toiminnassa ei olisi riskienhallintaa, vaan sähköä hankittaisiin ja myytäisiin pelkästään heilahtelevan pörssisähkön hinnan varassa. Suojausten ansiosta Lumme Energia osaa varautua jopa vuosiksi eteenpäin siihen, millä hinnalla sähköä ostetaan ja myydään. Esimerkiksi kahden vuoden määräaikainen sopimus hinnoitellaan markkinahintojen perusteella.



Vakaampia hintoja ja parempaa ennakoitavuutta

Hinnankiinnitysten ja johdannais-ten ansiosta Lumme Energia pystyy tarjoamaan kuluttajille kilpailukykyisiä sähkösopimuksia ja tasaisempaa sähkön hintakehitystä. Isoilla yritysasiakkailla on omat sähkösalkkunsaa, joihin tehdyt kiinnitykset auttavat ennakoimaan sähkölaskujen kehitystä ja hallitsemaan riskejä pitkällä aikavälillä.

– Varmistamme, etteivät markkinan hintavaihtelut pääse heiluttamaan sähkön hankintakustannuksia. Tavoitteena on hyödyntää hyvät ostopaikat hallitusti ja riskit huomioiden, Tammi selventää.

Myös pörssisähköasiakkaat hyötyvät salkunhoitajien työstä. Lumme Energian laatimat sähkön hintakatsaukset tarjoavat ajan-kohtaista tietoa markkinoiden tilanteesta ja auttavat arvioimaan, milloin omaan sopimukseen kannattaa tehdä hinnankiinnitys tai miten omaa sähkönkäyttöä voi ajoittaa.

Markkinat, sää ja uutiset ohjaavat päätöksiä

Hinnankiinnityksiä ei tehdä

fiilispohjalta, vaan ne perustuvat laajaan analyysiin. Salkunhoitajat seuraavat sähkön ja polttoaineiden hintoja, päästöoikeuksien arvoa, tuuli- ja vesivoiman tuotantoa sekä sään ja lämpötilan vaikutuksia sähkön tuotantoon ja kulutukseen.

– Ruotsin ja Norjan vesitilanne vaikuttaa paljon Nord Poolin hintoihin. Myös Keski-Euroopan siirtoyhteydet ja maailmanpoliittiset tapahtumat voivat heilauttaa hintoja nopeastikin, Tammi kertoo.

Salkunhoitajan työ vaatii jatkuvaa tarkkaavaisuutta ja kykyä muuttaa suuntaa nopeasti.

– On pysyttävä pulssilla siitä, miten eri tekijät vaikuttavat toisiinsa. Rauhallinen ja analyttinen luonne on tässä työssä hyödyksi, Tammi sanoo.

Näin syntyy sähkön hintakatsaus

Salkunhoitajien viikko alkaa maanantaiaamuna, kun markkina-analyysit ja sääennusteet käydään läpi. Samalla laaditaan uusi sähkön hintakatsaus, joka tiivistää ajankohtaisen tilanteen ja tulevan viikon näkymät.

– Katsauksessa nostamme esiin ne asiat, joilla on oikeasti vaikutusta sähkön hintaan:

esimerkiksi tuuli- ja vesitilan-teen, päästöoikeuksien hinnan tai voimaloiden huollot, Tammi kertoo.

Lumme Energian sähkön hintakatsaus on saanut kiitosta selkeydestään ja ajan-kohtaisuudestaan. Moni seuraa sitä viikoittain aivan kuten sääennustusta.

– Kun asiakas ymmärtää, miksi hinta elää, omaa sähkönkäyttöä ja sopimusvalintoja on helpompi suunnitella, Tammi summaa.



Yllätä iloisesti joulunajan mocktaileilla

Teksti: Tarja Heikkilä-Leino
Kuvat: Hartwall, Shutterstock

Glögi on joulun klassikko, mutta tänä jouluna voit yllättää perheen ja vieraat myös raikkailla ja näyttävillä mocktaileilla. Alkoholittomat juhlajuomat sopivat kaikille – ja näyttävät upeilta pöydässä.

Juomien sekoittelussa voi päästää oman mielikuvituksen valloilleen. Pohjaksi käy melkein mikä tahansa juoma mehuista limonadeihin tai vaikka kaakaoon. Granaattiomenat, rosmariini ja tähtianis koristelevat ja maustavat juomia mukavasti. Lasien sokerihuurretut reunukset antavat juomille juhmallisen loppusilauksen. Nyt otetaan esiin ne kaikkein kauneimmat lasit! Näillä resepteillä voi juhlistaa myös ihan tavallista arkipäivää ja koko perheen kanssa.

Joulun kermainen munatoti

Kuuma munatoti eli eggnot kuuluu joulun klassikkojuomiin. Amerikkalaisten rakastama juoma maistuu myös meille suomalaisille.

Ainekset (4-5 henkilölle)

5 dl	täysmaitoa
2 dl	kuohukermaa
1 tl	kanelia
1 tl	vaniljaa
1 tl	muskottipähkinää
3	kananmunaa
½ dl	sokeria

Valmistus

Mittaa kattilaan maito ja kerma. Mausta teelusikallisella kanelia, vaniljaa ja muskottipähkinää. Sekoita ja kuumenna.

Vatkaa kananmunat ja sokeri vaahdoksi. Yhdistä kuuma maito-kerma muna-sokerivaahtoon ja sekoita.

Kaada kuuma munatoti mukeihin tai jäädytä se

kylmäksi. Koristele halutessasi kermavaahdolla ja ripauksella muskottia.
(Kotiliesi)

Glögi-mocktail jouluun

Punainen glögi-mocktail on mausteinen juoma, joka sopii täydellisesti joulun tunnelmaan. Kauniit sokerihuurretut lasinreunukset viimeistelevät juoman.

Ainekset (5-10 hengelle)

1 pullo	glögitiivistettä
1 litra	inkiväärilimonadia
	jäitä
	puolukoita
1 dl	sokeria
1	munanvalkuainen

Valmistus

Erottele munanvalkuainen, levitä se lautaselle ja kasta lasien reunat siihen. Kaada sokeri laakealle lautaselle ja pyöräytä lasien

reunat sokerissa.

Kaada lasien pohjalle jäitä ja puolukoita. Lisää päälle 1/3 glögitivistettä ja 2/3 inkiväärilimonadia. Tarjoa heti. (oikiaruoka)

Kipinöivä joulumocktail

Joulunajan juhlien tervetuliais-juoma voi olla myös näyttävä ohjelmanumero. Erityistä tunnelmaa juomaan tekee kaneli - kun se joutuu kosketuksiin tulen kanssa, se kipinöi kauniisti. Vaikka tämä juoma sopii kaikille, liekityksessä on syytä olla erittäin varovainen ja jättää se aikuisten tehtäväksi.

Ainekset (1 annos)

- 1 rkl rosmariini-inkiväärisiirappia
- 1 dl appelsiinilimonadia
- 1 dl Ginger Ale
- inkiväärijuomaa

Lasien koristeluun: pala sitruunaa, sokeria, kanelia ja ripaus syötävää kultagitteriä jäitä ja rosmariinin oksa.

(Ohje ja kuva: Hartwall)

Rosmariini-inkiväärisiirappi

- 50 g inkivääriä
- 2 oksaa rosmariinia
- 1 dl sokeria
- 1 dl vettä

Valmistus

Valmista ensin rosmariini-inkiväärisiirappi. Pese inkivääri ja leikkaa se siivuiksi. Laita siivut kattilaan muiden aineiden kanssa ja kuumenna kiehuvaaksi. Keitä noin viisi minuuttia. Anna jäähtyä ja siivilöi jäähtyneenä.

Koristele juomalasi: sekoita sokerin joukkoon ripaus kanelia ja hieman syötävää kultagitteriä. Sivele lasin reunaan sitruunamehua ja pyöräytä reunat sokeriseoksessa.

Täytä lasi jäillä. Kaada lasiin rosmariini-inkiväärisiirappi, appelsiinilimonadi ja Ginger Ale. Sekoita varovasti ja lisää rosmariinin oksa.

Kanelia voi ripotella juomien päälle tavalliseen tapaan tai näyttävästi liekittämällä. Asettele valmiit juomat pöydälle, sytytä tohottimen lieska ja siivilöi kanelia

juomien päälle samalla sitä polttaen.

Kun juomat ovat saaneet kaneliripauksensa, ne ovat valmiita tarjoiltavaksi.

(Ohje ja kuva: Hartwall)

Karkkikeppi-mocktail

Joulun perinteiset karkkikepit taipuvat myös jälkiruokamaiseksi mocktailiksi. Tämä ohje riittää 4–5 hengelle.

Ainekset

- 1 dl piparminttusiirappia (tai tee itse liottamalla 6 pientä karkkikeppiä 1 dl:aan kuumaa vettä ja jäähdytä)
- 2,25 dl kaakaojuomaa
- 1,5 dl kuohukermaa
- 4–5 pientä karkkikeppiä (murskattuna)
- jääpaloja (n. 2 kourallista)

Valmistus:

Murskaa karkit hienoksi

Laita osa murskasta lautaselle, kostuta lasien reunat ja kieritä ne karkkimurskassa.

Lisää isoon kannuun tai shakeriin piparminttusiirappi, kaakao ja kerma. Lisää jääpaloja ja sekoita tai ravista hyvin. Kaada lasihin ja koristele halutessasi kermavaahdolla ja karkkikepeillä.





Näillä vinkeillä vähennät ruokahävikkiä

Kyselimme asiakkailtamme parhaita vinkkejä ruokahävikin vähentämiseksi – ja saimme niitä valtavan määrän. Kiitos kaikille osallistuneille! Onnittelut myös arvannon voittajalle. Palkinto on lähetetty.

Yli kolmasosa ruokahävikistä syntyy kodeissa, joten käydään yhdessä sen kimppuun. Tässä asiakkaidemme vinkkejä ja reseptejä hyödynnettäväksi:

- Kuorin, pilkon ja pakastan tummuneet banaanit, joille ei heti ole käyttöä. Käytän ne smoothieihin, sorbetteihin tai banaanilettuihin.
- Kuivahtaneesta leivästä saa herkullisia snacksejä, kun ne

pyöräyttää pannulla miedolla lämmöllä voissa ja maustaa valkosipulilla.

- Munakkaisiin saa upotettua lähes mitä vain – vihanneksia, makaroneja, lihaa, juustonjämää. Aina tulee erilaista ja herkullista!
- Pitsan pohjaksi voi käyttää pakastettujen tortillojen jämäjä ja juustoraasteeksi raastaa kaikki juustonkannikat. Täytteeksi mitä tahansa hävikkivaarassa olevaa – ja lopputulos on niin hyvä, että kaikki tulee varmasti syöttyä!
- Eilisestä riisistä syntyy helppo paistettu riisi: kuumenna pannulla pakastewokkivihanneksia, lisää riisi ja paista hetki. Riko lopuksi pari kananmunaa joukkoon, sekoita ja mausta soijakastikkeella ja mausteilla.

Katso myös kaupassa hevi-hävikkilaatikat ja punalappu-tuotteet.

Ne voivat inspiroida uusiin ateriaideoihin ja säästää samalla rahaa.

- Teen erilaisia riistaruokia varten leikkaamieni lihojen jäämäpaloista ja luista aina lihakeiton.
- Eiliset ja toissapäiväiset tähteet voi syödä esimerkiksi siten, että makaroni-kasvislaatikat paistetaan pihveiksi, perunat pyttipannuksi, ylipäivätyt maidot, jogurtit ja viilit letuiksi tai pannareiksi. Sitten voi tehdä wokkipannua ja laittaa siihen mitä kaapista löytyy.



NÄIN HÄVIKKI PIENENEE

Älykäs säilytys on avainasemassa

- Säilytä herkästi pilaantuvat tuotteet, kuten marjat, jääkaapissa ja käytä ne ensin.
- Tee jääkaappiin "syö ensin" -hylly, johon laitat vanhentumassa olevat tuotteet näkyville.
- Pakasta ylimääräiset ruoat ja tuoreet raaka-aineet heti.



Muuntele reseptejä rohkeasti

- Hyödynnä ylijääneet vihannekset kastikkeissa, keitoissa tai padoissa.
- Tee vanhasta leivästä leipävanukas tai käytä sitä kastikkeissa.
- Tee tähteistä smoothieita, keittoja tai frittatoja (uunimunakkaita).

Osta ja kokkaa määrätietoisesti

- Tee ostoslista ja pysy siinä.
- Osta mieluummin pieniä määriä useammin.
- Valmista kerralla suurempi satsi ruokaa ja pakasta osa myöhempää käyttöä varten.

Tarkista säännöllisesti

- Käy jääkaappi ja kuivakaapit läpi kerran viikossa.
- Merkitse kalenteriin tuotteet, jotka vanhenevat pian.

- Näin syksyllä minestronekeitto on yksi parhaista hävikkiruoista. Siihen saa upotettua käytännössä mitä tahansa vihanneksia mitä on jäänyt pussin pohjalle: porkkanaa, perunaa, lehtikaalia, lanttua. Riittää kun kuivakaapissa on purkki tomaattimurskaa, papuja ja vähän kuivattuja yrttejä, kuten oreganoa. Myös pastapaketin jämsät saa käytettyä tähän ja minestroneen sopivatkin kaikenlaiset pienet pastat, kuten esimerkiksi makaroni, penne, fusilli tai farfalle.

- Hernekeittoon voi upottaa kaiken kinkunluista porkkanoihin. Itse valmistukseen menee 3 minuuttia, kuivat herneet pataan, liotus yön yli, vesi, suola ja lisukkeet perään – tulen hiivuttua leivinuuniin 2-4 tunniksi.

- Juustopalan loppuosan voi raasta, pakastaa ja käyttää uudelleen esim. keitoissa, kastikkeissa tai lämpimissä voileivissä. Jos vihanneksia ja yrttejä ei saa syötyä ajoissa, niitäkin voi pakastaa ja käyttää myöhemmin ruuanlaitossa. Pakastaminen on ihan parasta!





Luontorahaston tuki lisäsi jälleen hyvinvointia eri puolella Suomea

Lumme Energian Luontorahastosta jaettiin tänäkin vuonna tukia paikallisiin luonnon, ympäristön ja ihmisten hyvinvointia tukeviin hankkeisiin. Rahoitusta myönnettiin yhteensä kymmenelle organisaatiolle ympäri Suomen.

Luontorahaston tukea myönnettiin vuonna 2025 hankkeisiin, joissa yhdistyvät paikalliset ympäristöteot sekä yhteisölliset luontoelämykset. Tuensaajien joukossa oli esimerkiksi lasten luontotoimintaa sekä vieraslajien torjunta- ja lajikartoitushankkeita.

SLL:n Etelä-Karjalan piiri vei lapset oppimaan luontoon

Suomen Luonnonsuojeluliiton Etelä-Karjalan piiri järjesti syyslokakuussa luonto-oppitunteja yhteensä kymmenelle päivähoitopaikalle ja koululle

Lappeenrannassa, Taipalsaarella ja Luumäellä. Oppitunneille osallistui 455 lasta ja 103 aikuista.

Ryhmät tutustuivat lähiluontoon 1–3 oppitunnin ajan. Tunneilla liikuttiin, leikittiin ja opittiin samalla asioita varhaiskasvatus- tai perusopetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

– Useimmat tunnit toteutettiin sieniteemalla, ja usein käsiteltiin ajankohtaisia luontoaiheita. Hyödynsimme metsänantimia ”metsämätikan” tunnilla ja teimme luonnonaarteista taideteoksia kuviksessa, kuvailee hankkeen vetäjä, luontokasvattaja **Anne Kuhanen**.



Luontokasvatus virittää aistimaan ympäristöä

Luontotuntien aikana käytettiin eri oppiaineisiin sovellettavia opetusmenetelmiä. Maastossa tehtiin marjatikkareita pujottamalla puolukoita neulasiin, minkä jälkeen marjoja laskettiin. Lapset opettelivat myös tunnistamaan sieniä ja opettelemaan ruoka- ja myrkkysienten eroja leikin varjolla.

Osallistujat olivat tyytyväisiä oppitunteihin. Luontokasvatus auttaa lapsia syventymään luontokokemuksiin.

– Etelä-Karjalassa on ympäristökasvatukselle edelleen tilausta. Se osoittaa, että työ on ajankohtaista ja tarpeellista, Kuhanen summaa.

Laakajärven kyläyhdistys paransi luonnon monimuotoisuutta istutuksilla

Laakajärven kyläyhdistys perusti kesällä 2021 yhteisöpuutarhan

Kainuun Biisonitarhan laidunmaille. Hankkeen tavoite oli saada kylälle yhteinen kokoontumispaikka ja osallistavaa tekemistä kaiken ikäisille kyläläisille.

– Lähellä kasvatettu ruoka koettiin tärkeäksi, ja pitkiä kauppareissuja haluttiin vähentää lisäämällä omavaraisuutta. Toiminta on kehittynyt vuosien aikana, ja kokemukset ovat olleet kannustavia, sanoo **Tuula Kärnä** Laakajärven kyläyhdistys ry:stä.

Kyläyhdistys on saanut eri tahoilta rahoitusta muun muassa viljelylava-alueen rakentamiseen ja Yhteinen ruoka -tapahtumien järjestämiseen. Tänä vuonna Lumme Energian Luontorahasto tuki luonnon monimuotoisuutta lisäävien alueiden perustamista laidunmaille.

– Istutimme hedelmätarhan, marjapensaita, monivuotisia kukkivia perennoita ja kukikon eli kukkivan nurmialueen.

Lisäksi perhosten ja pörräisten viihtyvyyttä alueella parannettiin eri tavoin, Kärnä kuvailee.

Aktiivinen Laakajärven kylä on monessa mukana

Laakajärvi on saanut Vuoden kylä 2025 Kainuussa -tunnustuksen. Aktiivinen kyläyhdistys on myös mukana OULU2026-kulttuuri-pääkaupunkihankkeessa. Myös yhteisöpuutarhan kehittäminen jatkuu yhä.

– Ulkona työskentely on antanut kyläläisille hyötyliikuntaa ja virkistänyt mieltä. Olemme oppineet, että puutarhan rakentaminen ja kasvien kasvattaminen ei ole hätäisen hommaa. On oltava tietoa ja taitoa sekä malttia odottaa oikeassa kohdassa, Kärnä pohtii.

Ovatko parhaat energiansäästövinxit jo käytössäsi?

Energiansäästäminen keventää sähkölaskua ja tuo hyvän mielen, kun teet työtä yhteisen maapallomme hyväksi. Vaikka yksittäinen säästö tuntuisi pieneltä, yhdessä vaikutus on merkittävä. Tiedätkö jo parhaat vinkit?

Tunne oma sähkökäyttösi

Ota käyttöön energia-yhtiösi sähköinen palvelukanava, Lumme Energialla se on OmaLumme. Näet sieltä helposti kulutustietosi, voit verrata niitä aiempiin vuosiin ja seurata, miten energiansäästötoimesi vaikuttavat. Lisäksi voit seurata pörssisähkön hinnan vaihteluita. Palveluun pääset tästä

**OMA LUMME
-PALVELU**

Sääda kulutusta sähkön hinnan mukaan

Motivan mukaan kotitalouksien energiankäytöstä:

- 61 % kuluu tilojen lämmitykseen
- 16 % vedenlämmitykseen
- 5 % saunaan
- 13 % valaistukseen ja sähkölaitteisiin
- 5 % vapaa-ajan asuntoihin

Lämmitys on siis kodin suurin energiankuluttaja. Kun automatisoit lämmityksen

hyödyntämään sähkön hintatietoja, voit säästää jopa 25 % lämmityskustannuksista. Jos lämmität sähköllä, selvitä laitteidesi – esimerkiksi lämpöpumpun tai pattereiden termostaattien – valmistajilta, onko niihin saatavissa ohjausautomaatiikkaa, joka optimoi käytön sähkön hinnan ja säännusteen perusteella.

Huomioi sähkön hinta myös saunaa, pyykinpesukonetta ja astianpesukonetta käyttäessäsi. Jos lataat sähköautoa, hyödynnä auton oma sähkönhintaoptimointi, jolloin lataus tapahtuu automaattisesti edullisimpina tunteina. Mikäli autossasi ei ole tätä ominaisuutta, selvitä, voiko sen saada latauspisteeseen.

Kulutusjousto – arjen ekoteko

Vaikka et käyttäisi pörssisähköä, kulutusjouston huomioiminen tukee sähkön hinnan vakautta pitkällä aikavälillä ja vähentää

päästöjä. Kun sähkön hinta on korkealla eikä päästötöntä tuotantoa riitä kaikille, sähköä tuotetaan fossiilisilla polttoaineilla. Jos silloin esimerkiksi lämmität sähkösaunan, voidaan joutua turvautumaan entistä enemmän fossiiliseen tuontisähköön, jotta sähkö riittää.

Testaa, millainen energiansäästäjä olet!

Sähköässä, Energiaetsivä vai Volttivaltiat?

Nettisivuiltamme löydät testin, jonka kysymyksiin vastaamalla selviää oma energiansäästöhahmosi.

Käy vastaamassa kysymyksiin ja tutustu samalla juuri sinulle sopiviin energiansäästövinkkeihin. Saat säästää energiakuluihisi ja uusia ajatuksia järkevästä energiankäytöstä.

**TESTIIN PÄÄSET
TÄSTÄ**



Näin varaudut koviin pakkasiin

- Aloita tulisiijan käyttö ajoissa ennen pakkasia, lämmitä hormi ja tuo puut sisään.
- Sääda huonelämpötilat: oleskelutilat n. 20 °C, makuuhuoneet 18 °C, varastot/porraskäytävät/ autotallit 7–12 °C.
- Alenna isossa asunnossa vähäkäyttöisten huoneiden lämpö n. 15 °C:een ja sulje väliovet.
- Suojaa vesiputket jäätymiseltä, erityisesti vanhoissa taloissa.
- Käytä ilmanvaihtoa tarpeen mukaan, vältä turhaa tuulettamista.
- Tarkista ilmalämpöpumpun pakkasraja.
- Vältä lisälämmittimiä – käytä villasukkia, mattoja ja verhoja lämpöhukan estoon (älä peitä pattereita/termostaatteja).
- Sammuta turhat sähkölaitteet ja irrota laturit.
- Siirrä tai ajoita saunominen edullisille tunneille, sammuta kiuas heti käytön jälkeen.
- Säästä lämpimän veden käytössä.
- Pese astiat ja pyykki vain tarpeen mukaan, ajasta myöhäisiltan tai yöhön.
- Suosi nopeasti valmistuvia ruokia ja mikroaaltouunia.





Nostavatko datakeskukset sähkön hintoja?

Teksti: Sami Ahola

Kuva: Kouvolan Sanomat / Sasu Järnstedt

Sähkön hinta huolettaa monia kuluttajia. Samaan aikaan Suomeen nousee valtavia, mutta usein näkymättömiä sähkönkuluttajia: datakeskuksia. Vaikka ne lisäävätkin sähkön kysyntää, niiden rooli energiamarkkinoilla on yllättävän monipuolinen ja voi tuoda myös uusia ratkaisuja.

Datakeskukset herättävät kysymyksiä

On tosiasia, että datakeskukset ovat valtavia sähkönkäyttäjiä. Erityisesti tekoälyn käyttö kiihdyttää kulutusta. Kantaverkkoyhtiö Fingrid arvioi, että uusi teollisuus voi kasvattaa sähkönkulutustamme jopa 60 terawattitunnilla vuosikymmenessä.

Vertailun vuoksi koko Suomi kulutti sähköä viime vuonna noin 80 terawattituntia. Mittakaavaa kuvaa se, että yhden suuren datakeskuksen vuosikulutus voi olla lähes yhtä suuri kuin koko Helsingin kaupungin vuosittainen sähkönkulutus. On ymmärrettävää, että nämä luvut huolestuttavat kuluttajia.

Kysyntä luo myös uutta, edullista sähköä

Datakeskusten sähkön tarve on jatkuva – 24 tuntia vuorokaudessa. Tämä tekee niistä ihanteellisia suurasiakkaita uusien energiantuottajien silmissä. Datakeskukset solmivat pitkäaikaisia sähkösopimuksia tuulivoiman käyttämisestä.

Tämä ostolupaus on ratkaiseva tekijä, joka varmistaa rahoituksen uusille puhtaille voimaloille. Datakeskusten vakaa kysyntä siis vauhdittaa uuden sähkön tuotantoa, mikä auttaa pitkällä aikavälillä pitämään sähkön tukkuhinnan vakaana ja edullisempänä.



Atnorthin datakeskus rakenteilla Kouvolan Myllykoskella.

Datakeskusinvestoinnit Suomessa paikkakunnittain

Kartta on suuntaa antava.
Lähde: EK 8.10.25



Entä kun tuuli ei puhalla?

On totta, että kun sähköntuotanto perustuu tuuleen, hinnantvaihtelut lisääntyvät. Kuluttajia huolettaa perustellusti, että datakeskusten joustamaton kulutus siirtää joustopaineen ja hintapiikit kotitalouksille tyyninä hetkinä.

Tähän on kuitenkin kaksi ratkaisua, joista toinen on sinun käsissäsi:

Järjestelmäratkaisut:

Datakeskusten varavoimakapasiteetti (akut ja generaattorit) voidaan tulevaisuudessa kytkeä tukemaan sähköverkkoa kalliina hetkinä. Lisäksi Fingrid kannustaa suuria kuluttajia käyttämään sähköä joustavammin.

Oma varautuminen:

Lyhyellä aikavälillä paras tapa varautua hintapiikkeihin on siirtää omaa kulutusta. Ajoittamalla esimerkiksi sähköauton latausta tai lämmitystä edullisille, tuulisille tunneille suojaudut kalliilta tunneilta ja samalla osallistut sähköjärjestelmän tasapainottamiseen.

Datakeskus maksaa takaisin: sähkösyöppö lämmittää kotisi

Valtava sähkönkulutus tuottaa väistämättä suuren määrän lämpöä. Tämä haaste voidaan kääntää mahdollisuudeksi. Kun lämpö ohjataan kaukolämpöverkkoon, se

vähentää tarvetta käyttää muita energianlähteitä.

Haasteesta ratkaisuksi

Vaikka datakeskukset ovat sähkönkulutuksessa suuri haaste, ne ovat samalla osa ratkaisua. Ne kiihdyttävät siirtymää puhtaaseen tuotantoon ja tarjoavat mahdollisuuksia hukkalämmön hyödyntämiseen.

Lisääntynyt uusiutuvan energian tarjonta yhdessä tulevaisuuden joustavien datakeskusten kanssa vakauttaa sähkön tukkuhintaa. Älykkäällä suunnittelulla ja omaa kulutusta ohjaamalla Suomi voi kääntää tämän teollisen kasvun pitkän aikavälin hyödyksi kuluttajille.

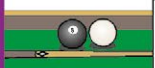
ILOA JA VALOA JOULURISTIKOSTA!

Joulukiireiden lomassa on hyvä aika rauhoittua ristikon parissa. Ota hyvä asento, rentoudu ja nauti ratkomisesta. Annathan myös meille palautetta, mitä mieltä olet ristikostamme.

Ristikon voit täyttää ja palauttaa sähköisesti 15.1. mennessä täällä:

Jouluristikon digi-versio

Kaikki vastanneet osallistuvat kahden K-ryhmän lahjakortin arvontaan.

		riuttoja 		MONEN JOULUPÖDASSÄ PUNAJUURESTA 		arkkitehti Aarne PORKKANOISTA		MAALI 		arkki-enkeli 		EIVÄT NÄMÄ 	
		PÄÄKAUPUNKI KIINNITYÄ		6		RAJAH-TAVIA 5							
		7				ULOS KEHÄSTÄ HEVOSPELI							
		HÖLSKYÄ BONO LISTON		KARTTU-RILTA		-TV				JÄRVI		NEUVOVA	
		KIRJOITTI HUOJUUVAN TALON SUUNTA				KARKKI RAN-TALA				4		PARAN-NELLA	
ITÄISESSÄ RANSKASSA		8		"ÖLJY-TYTÖ" PENTIK SAAGIM		3							
kaksois-suoloja JOULUSIIVOUKSESSA HURISEVA				KEMIS-TILLÄ		2		SURVOT-TUJA		KOO KÄR-KINEN			
				LOISTAA JOULU-VA-LOISSA		KARSI-TUISTA LA-PISSA							
		007		-KOHTA HURSTI KLEM				OME-NASSA JAAKO-BILLA				YHTEIS-VOI-MIN	
lah-data				SA-TIINI 9						JUST NIIN		1	
		10		11		SATA-KUN-TAA		MAT-KAN VÄLI-VAI-HEITA		ETELÄ-SAVOA			
TAINAT TOISI-KSI NAI-SIKSI										JOHTI JUGOS-LAVIAA			

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Millä sivulla Topilla oli päähine päässään?

Kerro miltä sivulta sen löysit ja anna samalla palautetta tästä lehdestä. Kaikkien 15.1.2026 mennessä vastanneiden kesken arvomme 2 kpl 30 euron K-ryhmän lahjakorttia.

VASTAA TÄSTÄ

Kiitokset kaikille viime lehden lukijakyselyyn vastanneille!

Viime lehden mielenkiintoisimmaksi artikkeliksi valittiin artikkeli: "Polttopuu on yhä suosittu lämmönlähde".

Viime lehdessä Topilla oli päässään SADEHATTU sivulla 14.

Arvonnat on suoritettu ja voittajiin on otettu yhteyttä henkilökohtaisesti.

Tämän lehden
artikkeleita voit
lukea myös
osoitteessa:
lumme-energia.fi/blogi



**ONNITELUT
VOITTAJILLE!**

SELVITÄ ANAGRAMMI

Anagrammin kirjaimista muodostuu ajankohtaan sopiva sana. Nyt voit täyttää anagrammin myös sähköisesti.

SÄHKÖINEN ANAGRAMMI

VASTAUSLOMAKE

Lähetä oikea sana meille 15.1.2026 mennessä, niin osallistut K-ryhmän lahjakortin arvontaan.

Edellisessä lehdessä olleen anagrammin oikea sana oli SÄHKÖVIESTINTÄ. Arvoimme 30 € arvoisen lahjakortin K-ryhmän liikkeisiin kaikkien ratkaisun lähettäneiden kesken. Voittajaan on otettu yhteyttä henkilökohtaisesti.

Anagrammi	Kuva	
SORMET	TERMOS	S
RAPISTA	PISARAT	Ä
MAITTEN	ANTIMET	H
LEKASIDE	SADEKELI	K
LEA LAPPI	PALAPELI	Ö
AKKA JOO	KOKOAJA	V
PUHELINTU	PUUNLEHTI	I
SÄKKI NÄKI	KÄSIKÄIN	E
ILMATELINE	MIELENTILA	S
LAPIOHARJA	ORAPIHLAJA	T
PURKKARIVI	KURKISAKKI	I
TUTTU MAJA	MUUTTAJAT	N
KEINUSOHVA	KASVIHUONE	T
LUOMUTAKKA	KOULUMATKA	Ä

©Jorma Kempainen 2025



YLEISTÄ =	
PALJU UI =	
SUTILAJI =	
TAVI SYÖ =	
ON TUKKI =	
LIEDMUSA =	
NAKKITUPA =	
KARPPIKATU =	
SIAN HYTTI =	
OKSA KUKKI =	
AIKAMERKKI =	
KORVAPALAT =	
OLLI USUTTI =	
ENKELIT LUKI =	

Kirjoita itsestäsi lempeä ajatus

Me kaikki olemme kiitoksen arvoisia, myös sinä.
Miten usein muistat kiittää itseäsi? Anna itsellesi lahjaksi
lempeä ajatus, lahjoitamme jokaisesta ajatuksesta
20 senttiä MIELI Suomen mielenterveys Ry:lle.

**Tehdään yhdessä hyvä joulu,
yksi ajatus kerrallaan.**

**Voit voittaa
200 €
K-lahjakortin**

Osallistua voit 1.12. alkaen osoitteessa:

joulu.lumme-energia.fi



Sähkö sopimukset: lumme-energia.fi
OmaLumme: oma.lumme-energia.fi
Asiakasedut: tiimi.lumme-energia.fi



Asiakaspalvelu
lumme-energia.fi/ota-yhteytta

Yritysmyynti
yritysmyynti@lumme-energia.fi

Aurinkosähkö ja sähköinen liikenne
tekninenmyynti@lumme-energia.fi

Lumpeenlehden toimitus
lumpeenlehti@lumme-energia.fi